

Wondermiddel Ozempic werkt beter dan preventie en helpt obesitas de wereld uit

Door [Wim Groot](#) - 30 november 2024

Geplaatst in [Farmacie](#) - [Overgewicht](#) - [Preventie](#) - [Zorg](#)

Het RIVM kwam deze week met het alarmerende bericht dat over vijftientig jaar 64% van de volwassenen overgewicht of obesitas zal hebben. Nu al is ruim de helft van de Nederlanders boven de 18 te dik. Als dit toeneemt tot bijna tweederde dan kun je gerust stellen dat het preventiebeleid heeft gefaald.

De voorstanders van een streng beleid om mensen gezond te laten leven – door een collega van mij ooit omschreven als de gezondheidspolitie – vinden dat niet. Zij grepen de cijfers van het RIVM juist aan om te betogen dat de overheid nog strenger moet optreden en meer geld voor preventie moet uittrekken.

Preventieprogramma's leveren vaak niets op

De cijfers van het RIVM werden direct aangegrepen om te pleiten voor het terugdraaien van de voorgenomen bezuinigingen op preventie. Het kabinet wil minder geld geven aan gemeenten voor subsidies voor sport, bewegen en preventieprogramma's. Ook organisaties als het Voedingscentrum, het Trimbosinstituut en het RIVM zullen door het kabinet worden gekort op hun subsidie. In het Kamerdebat over deze bezuinigingen zei SP-fractie leider Jimmy Dijk hierover: 'Iedereen die zegt dat preventie belangrijk is en bezuinigt op preventie, kletst uit zijn nek.'

Of dat waar is, valt te bezien. Preventie is belangrijk, maar preventieprogramma's leveren vaak weinig tot niets op. Dat geldt ook voor de programma's om mensen gezonder te laten leven. Deelnemers aan

Wondermiddel Ozempic werkt beter dan preventie en helpt obesitas de wereld uit

deze programma's haken vaak voortijdig af, het effect van de programma's is meestal beperkt en de kilo's die zijn kwijtgeraakt, zitten er vaak snel weer aan. Het is uitzonderlijk als een preventieprogramma 10% gewichtsverlies oplevert. Maar iemand met obesitas die 130 kilo weegt, is na 10% gewichtsverlies nog steeds veel te dik. Leefstijlprogramma's lossen het probleem van overgewicht niet op.

Het RIVM-rapport bevat ook een pleidooi voor het stellen van concrete gezondheidsdoelen. Volgens sommigen zouden die doelen net als de normen voor stikstofuitstoot, de biodiversiteit en de opwarming van de aarde zelfs in de wet moeten worden vastgelegd, waardoor de overheid wordt verplicht om meer maatregelen te nemen om overgewicht te verminderen.

Het vastleggen van gezondheidsdoelen in de wet is een onzalig idee. Wat als deze doelen niet worden gehaald? Gaan dan Urgenda en Milieudefensie rechtszaken aanspannen om de overheid hiertoe te dwingen? En hoe dan? Worden te dikke mensen opgepakt en in strafkampen uitgehongerd tot ze op gezond gewicht zijn? Gaan de bitterballen en pizza's op rantsoen en wordt de overheid door de rechter verplicht om te controleren of Nederlanders voldoende broccoli en worteltjes eten?

Een wondermiddel

Preventieprogramma's zijn binnenkort waarschijnlijk overbodig. Er zijn medicijnen die mensen helpen om van hun overgewicht af te komen. Het bekendste is Ozempic. Ozempic is bedoeld voor de behandeling van diabetes. De Deense fabrikant ervan, Novo Nordisk, brengt het vergelijkbare middel Wegovy voor de behandeling van obesitas op de markt. Daarnaast produceert farmaceut Eli Lilly de middelen Mounjaro voor diabetes en Zepbound voor obesitas. Beide bedrijven maken recordwinsten door deze nieuwe medicijnen.

Andere farmaceutische bedrijven zijn ver gevorderd met het ontwikkelen van vergelijkbare medicijnen. Hoewel Ozempic wel bijwerkingen heeft, lijkt het vooral een wondermiddel te zijn. Het is niet alleen werkzaam tegen diabetes en overgewicht, maar ook bij hart- en vaatziekten en nierziekten. Er zijn zelfs aanwijzingen dat het werkzaam is tegen Alzheimer en in de behandeling van artritis in de knie.

Kosten dalen waarschijnlijk

Deze middelen hebben ook invloed op het voedingspatroon. De werkzame stof semaglutide reguleert het bloedsuikergehalte en vermindert de eetlust. Gebruikers van deze medicijnen eten daardoor minder vaak zoete, zoute en vette producten. Als medicijn voor een gezondere leefstijl, is Ozempic waarschijnlijk effectiever dan een gezondheidsbevorderend programma.

President Biden besloot deze week dat de sociale zorgverzekering voor ouderen, Medicare, en die voor armen, Medicaid, in de VS Wegovy mogen vergoeden voor de behandeling van obesitas. In Nederland zijn we nog niet zo ver omdat de kosten nog te hoog worden gevonden. Vergoeding van de obesitasmiddelen zou wel tot 1,3 miljard euro per jaar kunnen kosten. Deze kosten zullen

Wondermiddel Ozempic werkt beter dan preventie en helpt obesitas de wereld uit

waarschijnlijk de komende jaren flink omlaag gaan. De prijzen zullen dalen doordat meer farmaceutische bedrijven afslankmiddelen op de markt brengen.

In China en India lopen in 2026 de patenten op deze middelen af waardoor een golf van goedkope generieke middelen de markt zullen overspoelen. We kunnen deze middelen dan zelf goedkoop bij een Chinese webshop bestellen. Het gebruik ervan zal verder eenvoudiger worden. Nu nog moeten middelen tegen obesitas geïnjecteerd worden. Niet iedereen vindt dat prettig. Over enige tijd zullen deze middelen ook in tabletvorm verkrijgbaar zijn. Dat zal het gebruik doen toenemen.

Ozempic zal ons leven veranderen. Overgewicht en obesitas zullen tot het verleden gaan behoren. Slank zijn wordt weer de norm. Het aantal mensen met aandoeningen die met overgewicht verband houden, zoals diabetes en hart- en vaatziekten zal afnemen. Dure en risicovolle behandelingen voor obesitas zoals maagverkleiningsoperaties hoeven niet meer te worden uitgevoerd.

Gezondheidspolitie moet op zoek naar ander werk

Er zijn ook nadelen. Een reden om naar de sportschool te gaan of in alle vroegte joggend over straat te gaan, zal verdwijnen. Mensen gaan minder sporten. Of dat zo goed is voor de algehele gezondheid, moet blijken. Sowieso is er weinig tot niets bekend over de effecten van langdurig gebruik van Ozempic en andere afslankmiddelen.

Als afslankmiddelen worden opgenomen in het zorgpakket, zullen de kosten en daarmee de zorgpremies verder omhoog gaan. Daar staan besparingen op dure behandelingen bij obesitas tegenover. De afslankmiddelen zullen een plekje krijgen als leefstijlmedicijn naast de bloeddrukverlagers en de cholesterolverlagers. En de gezondheidspolitie kan op zoek naar iets anders om zich druk over te maken.

Hoogleraar economie [Wim Groot](#) schrijft enkele keren per maand voor Wynia's Week, vaak over gezondheidszorg.

Wynia's Week verschijnt drie keer per week, **156 keer per jaar**, met even onafhankelijke als broodnodige artikelen en columns, video's en podcasts. U maakt dat samen met de andere donateurs mogelijk. Doet u weer mee, **ook in het nieuwe jaar 2025**? Kijk [HIER](#). Hartelijk dank!